

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 131/2023
21.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Бојанића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 4К. бр. 280/22 од 25.07.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-677/22 од 16.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Бојанића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 4К. бр. 280/22 од 25.07.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-677/22 од 16.11.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу 4К. бр. 280/22 од 25.07.2022. године, окривљени АА и ББ, оглашени су кривим да су као саизвршиоци извршили кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, па је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 15.08.2012. године до 18.10.2012. године, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од 1 године и одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет окривљених о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем. Истом пресудом, окривљени су обавезани да суду плате на име паушала износе од по 40.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-677/22 од 16.11.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног ББ, адвоката Снежане Илић

Костић и браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Бојанића, и пресуда Основног суда у Крушевцу 4К. бр. 280/22 од 25.07.2022. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Бојанић, због повреде члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде укине и списе предмета врати Апелационом суду у Крагујевцу на поновни поступак и одлучивање по жалбама окривљених.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), и у смислу члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој сходно члану 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је носован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

Поднетим захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, односно да је пресудом оптужба прекорачена, и приликом образлагања ове повреде бранилац наводи да је првостепени суд прекорачио своја овлашћења, те у оптужни акт убацио део „употребом силе против неког лица“, што је по наводима браниоца објективно обележје кривичног дела из члана 206. Кривичног законика (КЗ), а такође оптужни акт изменио и тако што је изоставио да се окривљени АА оштећеном обраћао речима: „Где су паре, дај паре“, чиме је учињена наведена повреда закона.

Изнете навода захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване, јер сходно одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржано у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници, док је у ставу 2. истог члана прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Из наведене законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље, а самим тим веће криминалне делатности окривљеног на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Одредбом члана 206. став 1. КЗ, прописано је да ко употребом силе против неког лица или претњом да ће напасти на живот или тело одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску користи казниће се затвором од две до десет година.

Из списка предмета произилази да је окривљенима оптужницом стављено на терет да су „по претходном договору и заједнички учествујући у радњи извршења употребом силе одузели туђе покретне ствари...“ док је првостепеном пресудом којом су окривљени оглашени кривима наведено да су „по претходном договору и заједно са тада мал. ВВ, окривљени ББ употребом силе против неког лица одузео туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи прибави противправну имовинску корист, а окривљени АА остварујући заједничку одлуку другом радњом са умишљајем битно допринео извршењу кривичних дела тако што су...“. По налажењу овог суда, у конкретном случају чињенични опис у изреци простепене пресуде остао је у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, те није повређен идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног о чему је и другостепени суд у на страни 2 пасус 7 дао разлоге које овај суд узима као довољне и јасне разлоге и на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Поред тога, такође су неосновани наводи браниоца да је учињено прекорачење оптужбе изостављањем речи „Где су паре, дај паре“ јер је чињенични опис кривичног дела утврђеног у изреци правоснажне пресуде идентичан са чињеничним описом из оптужног акта, осим у овом делу који се односи на обраћање окривљеног АА оштећеном, па самим тим што оваквом изменом није отежан положај окривљеног, нити се значајно изменило утврђено чињенично стање, није ни учињена повреда из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да су окривљени оглашени кривим за кривично дело разбојништво, при чему су у чињеничном опису кривичног дела за које су осуђени изостављена субјективна обележја кривичног дела. Постојање договора окривљених да „опљачкају неког деду“, по наводима браниоца, не значи и постојање свести код окривљених да изврше кривично дело разбојништво, јер примена силе према лицу од кога се планира одузимање ствари мора бити обухваћена свешћу сваког саизвршиоца појединачно, а суд, по наводима браниоца, није утврдио да је постојала заједничка одлука окривљених за извршење овог кривичног дела на који начин бранилац указује да нижестепеним пресудама није правилно примењен закон и учињена је повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнети наводи се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани. Наиме, исти наводи истицани су и у жалби браниоца окривљеног и били су предмет разматрања другостепеног суда који је поступајући по жалбама изјављеним против првостепене пресуде ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 5 пасус 3 и страни 6 пасус 1 изнео јасне и аргументоване разлоге које Врховни касациони суд прихвата као правилне и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Бранилац је даље у поднетом захтеву за заштиту законитости навео да је првостепени суд у побијаној пресуди дао контрадикторне разлоге у погледу чињенице коме је оштећени предао новац. Такође, бранилац наводи да постоји јасна и очигледна несагласност изреке првостепене пресуде у односу на образложење у погледу броја лица која су учествовала у извршењу овог кривичног дела, као и да су противречни разлози изнети у другостепеној пресуди будући да суд наводи приликом описа радње „...да упадну у кућу“ иако окривљени ББ није приликом своје изјаве поменуо „упадање“. Осим тога суд у изреци првостепене пресуде наводи да су се окривљени претходно договорили да употребом силе против неког лица одузму туђе покретне ствари, иако не постоји ни један доказ за такав закључак те су разлози по питању урачунљивости окривљених нејасни.

Напред изнетим наводима којима бранилац указује да су разлози у пресуди противречни изреци и да пресуда нема разлога о одлучним чињеницама указује се на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац врши анализу исказа сведока ВВ и ГГ из чијих исказа, по наводима браниоца, суд није могао да добије потврду идентитета, јер су оба сведока потврдила да окривљени АА није „ДД“ кога у својој изјави помињу окривљени ББ и сведок ВВ, те оспорава утврђену чињеницу да је окривљени АА лице са надимком „ДД“ и да је критичног дана учествовао у извршењу кривичног дела. Осим тога, бранилац указује да је суд погрешно из одбране окривљеног ББ закључио да су окривљени планирали примену силе према оштећеном јер исти је по питању њиховог плана за извршење дела навео „... да ДД обије врата... окривљени ББ је имао задатак да крене на чичу и да га заплаши, а ВВ и ЋЋ да траже паре и злато по кући“, те је нејасно да ли су свешћу „ДД“ чији је задатак био да обије врата биле обухваћене радње других саизвршилаца, будући да постојање договора „да опљачкају неког деду“ не значи по мишљењу браниоца и постојање кривичног дела разбојништво.

Оваквим наводима којима бранилац чињенично оспорава закључак суда у погледу постојања свести о заједничком деловању окривљених и чињенични закључак у погледу идентитета окривљеног АА указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**